

GLOSSARY OF ASLIAN LANGUAGES

The northern Aslian languages of southern Thailand

PHAIBOON Duangchan
Srinakharinwirot University, Thailand

Abstract

The objective of this research on the Aslian languages in southern Thailand is to record these languages in dictionary form. Using linguistic methodology, the researcher collected the field data himself over a span of 20 years.

The Aslian languages belong to the Mon-Khmer branch of the Austroasiatic language family. Northern Aslian languages are spoken by groups of nomadic, foraging people distributed across Thailand's southern provinces of Satun, Trang, Phatthalung, Yala and Narathiwat. These Aslian languages, nowadays, are estimated to be used by some 200 speakers, some of whom are currently foraging while others have settled.

There are four northern Aslian languages in southern Thailand: 1) Kansiw, spoken by the now settled foragers in Thanto District, Yala Province; 2) Tea-de, spoken by the foraging people in Weang and Srisakorn Districts, Narathiwat Province; 3) Yahay, spoken by those in Srisakorn District, Narathiwat, and in the Bala-Hala Forest, Betong District, Yala Province; and 4) Tean-ean, spoken by currently foraging and nomadic people in various areas of Langu and Thungwa Districts of Satun Province, Palian District, Trang Province and Paborn District, Phatthalung Province.

While the four languages have all developed from Proto Aslian, differences exist among them in terms of phonology, vocabulary and semantics. In general, the phonology of these languages is similar to other languages in the Austroasiatic language family. The final consonants include *-p, -t, -r, -c, -k, -ʔ, -f, -s, -h, -m, -n, -ŋ, -ɲ, -l, -w* and *-y*. The vowels are comprised of both oral and nasal vowel phonemes. Vowel length and register are not significant in the phonology of the languages. There are not many single-syllable words in use. A word is composed of a major syllable, a minor syllable and sometimes a presyllable. These northern Aslian languages use loanwords from other languages, especially Malay. There are also quite a few words that are cognate with words from the Austroasiatic language family. The syntax of the four languages shows the same word order: SVO. The northern Aslian languages in southern Thailand can also be considered endangered languages.

“Aslian” is derived from the Malay word “*Orang Asli*” (Diffloth, 1975; Benjamin, 1976) which means the “original people.” The Aslian languages belong to the Mon-Khmer branch of the Austroasiatic language family.

Nowadays, northern Aslian languages in southern Thailand are spoken by some 200 speakers, some of whom are currently foraging while others have settled. They are distributed across Thailand's southern provinces of Satun, Trang, Phatthalung, Yala and Narathiwat.

There are four northern Aslian languages in southern Thailand: 1) Kansiw, spoken by the now settled foragers in Thanto District, Yala Province; 2) Tea-de, spoken by the foraging people in Weang and Srisakorn Districts, Narathiwat Province; 3) Yahay, spoken by those in Srisakorn District, Narathiwat Province and in the Bala-Hala Forest, Betong District, Yala Province; 4) Tean-ean, spoken by the currently foraging and nomadic people in various areas of Langu and Thungwa Districts, Satun Province, Palian District, Trang Province and Paborn District, Phatthalung Province.

While the four languages have all developed from Proto Aslian, differences exist among them in terms of phonology, vocabulary and semantics. In general, the phonology of these languages is similar to other languages in the Austroasiatic language family. The final consonants include *-p*, *-t*, *-r*, *-c*, *-k*, *-ʔ*, *-f*, *-s*, *-h*, *-m*, *-n*, *-ŋ*, *-ɲ*, *-l*, *-w* and *-y*. The vowels are comprised of both oral and nasal vowel phonemes. Vowel length and register are not significant in the phonology of these languages.

Kansiw was, in 1984, the first Aslian language studied in southern Thailand by this researcher. At that time, the researcher did not find /f/ in syllable-final position. However, when further research was done, the phoneme was found to exist syllable-finally. Consider *plef* "(sweat) flow" in Kansiw or *tɛf* "to blow, to emit" in Tean-ean. The phoneme /r/ occurs syllable-finally only in the Yahay language. Consider *səŋɔr* "quiet" and *samur* "blow (water)."

Words: There are not many single-syllable words in use. A word is usually composed of the following parts: 1) **major syllable:** a syllable that carries primary stress with a clear vowel sound. Major syllables can be closed or open, but only occur in the final syllable of a word. 2) **minor syllable:** a syllable with lighter stress, a clear vowel sound and, like the major syllable, can be either closed or open. In two-syllable words, the minor syllable occurs in the first syllable position. In a three-syllable word, the minor syllable occurs in the second position. 3) **presyllable:** a fast and short sounding syllable. In presyllables, the vowel sound is not clear, and it can sometimes be deleted in fast speech. The presyllable is always an open syllable and only occurs in the first syllable position of a two or three syllable word.

Vocabulary: These four northern Aslian languages use loan words from other languages, especially Malay. There are also quite a few words which are cognates with words from the Austroasiatic language family. The syntax of the four languages shows the same word order, SVO.

Nowadays, the northern Aslian languages in southern Thailand can be considered endangered languages due to four critical factors. First, these languages belong to a minority group whose descendants feel embarrassed to speak them. Also, in recent times, the need to have more contact with other people has arisen. They are forced to learn and speak the surrounding majority group's language, such as Thai or the local Malay languages. Secondly, none of the languages have widely-used orthographies. Thirdly, the government's policy limits their settlement areas and forces them to adapt to the cultures and languages of the majority group. Finally, the forces of modernization, especially Thai and Malay radio and television, influence these minority speakers to change their way of life, occupation, and dress. All the above factors have a major part to play in the decreasing use of the four languages.

The following section presents 472 vocabulary items from the four languages: Kansiw, Tae-de, Yahay and Tean-ean. These items have the same semantic meaning. Glosses in Thai, English, and in the local Malay spoken in Narathiwat¹ are also presented here for reference due to their use among the majority of the people speaking the Northern Aslian languages in southern Thailand. All the vocabulary items presented for both the northern Aslian languages and the Narathiwat Malay were collected in the field by the researcher. They are selected from among the vocabulary items presented in the draft *Aslian Language in Southern Thailand Dictionary* being prepared by the researcher.

¹The 22-year-old informant for the Malay Narathiwat dialect, Mr. Rusri Hanapi, is a native of Weang District, Narathiwat Province.

Thai	English	Kansiw	Tea-de	Yahay	Tean-ean	Malay Narathiwat
ก้ม	to bend down	likop	likop	cikum	kliboŋ	tuno?
กล้วย	banana	kukɛw	kukɛw	pisaŋ	piɛŋ	piɛ
กลับ	to come back, to return	wek	yek	wek	yek	kile?
กลัว	to be afraid of	ʔantiŋ	ʔantiŋ	həgik	ʔantiŋ	tako?
กล้าหาญ	brave	bɛʔani?	brani?	brani?	yani?	bəraniŋ
กลาง	center, middle	taŋah	taŋah	pade?	taŋgɛl	təŋoh
กลิ้ง	to roll	kuliŋ	kuliŋ	kuliŋ	caʔun	kuliŋ
กว้าง	wide	mahay	mahay	lawes	pahil	luwah
กะทิ	coconut milk	santan	santan	santan	lɛŋtuŋ	sate
กะปิ	shrimp paste	blacɛn	blacɛn	blacɛn	bacɛn	blacɛ
กางเกง	trouser	sɛwɛl	səlwal	salwal	sawal	salowa
กิ้งก่า	chameleon	calak	calak	calak	calak	pəʔko
กุ้ง	shrimp	klɔksok	klɔksok	ʔudeŋ	klaksok	ʔude
เกลียด	to hate	males	males	sərik	ʔiyay	bəchi
เกาะ (ก.)	to hold	tabet	tabet	kawol	nəŋ	ʔiŋa?
แก่เฒ่า	aged	bidok	bidok	kabet	maʔel	tuwə
แกง	curry	guley	guley	sayol	kɛŋ	gula
(ก., น.)						
แก้ม	cheek	paŋpeŋ	paŋpeŋ	lapo?	paŋpeŋ	pipi
แกะ	sheep	gameŋ	bigiŋ	gameŋ	kɛ?	bigi
(สัตว์)		bribi?		bribi?		
โกน	to shave off	cukko	cuko	cukon	pikon	cuko
โกรธ, ด่า	to be angry, to abuse	kithat	ʔiʔay	marah	piyah	ŋɛpɛ?
ขด	to coil	wɛl	brinkey	wɔl	makthot	bleka
ขนม	dessert	koy	tapuŋ	koy	khanom	tipəŋ
ขนำ	cottage	sanam	wəŋ	daŋaw	sanam	daŋa
				daŋaw		
ขม	bitter	kadɛk	kadɛk	kadɛk	kadɛk	pahe?
ขยะ	garbage	sampah	sampah	sɛm	khija?	sapoh
ขัดถู	to scour	kɔsɔ?	kɔsɔ?	kɔsɔ?	sasi	kəŋoh
ขา	leg	bələ?	bələ?	bələ?	balə?	kaki
ข้าม	to cross, stride, to step over	lankah	lankah	lankah	lankah	lakoh
ขาย	to sell	yɛl	yɛl	yuwal	khay	yuwa
ขาว	white	paltaw	paltaw	pətiw	pliak	putɛh
ข้าวโพด	corn	yagon	yogon	yagon	yagon	yagon
ข้าวสาร	milled rice	bəyas	bəyas	bras	biyas	bigah
ข้าวสุก	boiled rice	makɔʔ les	nasi?	nasi?	nasi?	nasi?
ขี้เกียจ	lazy	males	manɛs	sarik	mawɛŋ	malah

Thai	English	Kansiw	Tea-de	Yahay	Tean-ean	Malay Narathiwat
ขี้เถ้า	ash	tapip	tapip	habu?	tapip	habu
ขี้ผึ้ง	wax	səc	səc	səc	səc	lileŋ
ขุด	to dig	bay	bay	bay	cɛ	gali
เขย่า	to shake	ʔigah	ʔigah	ʔoŋyaŋ	yayɛh	kɔcɔ?
เขา (ส.)	he, she	gin	gin	gin	hɔ?	dɛmɔ
เขาสัตว์	horn	tano?	tano?	tano?	balon	tano?
เข่า	knee	kalton	kalton	katon	katon	lutu?
เขียด	small frog	yadak	yadak	ʔakʔɛk	kaŋkaŋ	kato?
เขียว	green	bəlʔuŋ	bəlʔuŋ	bəlʔuŋ	braʔɛm	hiya
เขี้ยว	canine tooth	tayiŋ	tayiŋ	siyoŋ	khiaw	tagiŋ
แข้ง	shin	kamɲɛŋ	kamɛŋ	tateŋ	kapɛh	liŋɛ
แขน	arm	bəliŋ	bəliŋ	bəliŋ	kapɛh	liŋɛ
ไขมันสัตว์	fat (animal)	tɔc	tɔc	laʔəs	lapay	ləmɔh
ไข้	fever	kɔŋkɔŋ	capɛs	tamkɛt	campɛs	dimeɛ
ครก	mortar	hɔ?	gəw	hɔ?	te?	ləsoŋ
ครัว	kitchen	dapo	dapol	dapol ʔɔs	khrua	dapo
คราบ (งู)	slough (of a snake)	hɛlɔk	kɛlɔk	sakɔ?	palak	sakɛ
คลอด	to give birth	haŋkɔh	brana?	branɛ?	kanɔh	wanɔ?
คลาน	to crawl	wa	waŋ	wən	paŋku?	ŋakɔ?
ควันไฟ	smoke (n)	ʔiyey	ʔiyey	gəy	ʔiyey	ʔasa? ʔapi
ควาย	buffalo	kɛʔak	paheŋ	karbaw	kabaw	kuba
คว่ำ	to overturn	cikop	likop	tahop	cikip	guko?
คอหอย	glottis	lahon	lahon	ʔaŋut	khɔhɔy	lahɛ
คอย	to wait	ʔantey	ʔantey	tadɔ?	phaw	nati
ค่อย ๆ	slowly	gɔy	khɔkhɔy	hakəy	laʔtu?	kɔho kɔho
คับ	tight	katat	katat	katɛt	kapit	kita?
คัน (ก.)	to itch	bəŋaŋ	bəraŋ	hakat	miŋaŋ	gata
คิ้ว	to pop	gɔreŋ	gɔreŋ	gɔreŋ	khua	gɔgɛh
คาง	chin	ʔaŋke?	ʔaŋke?	yaŋkɔ?	ʔaŋke?	dagu
คางคก	toad	taŋkɔ?	taŋkɔ?	kuŋkɔ?	taŋkɔ?	kato?
ค่างดำ	black langur ²	ʔay	rampaw	rampaw	ʔay	kakɔh
ค่างหงอก	gray langur ³	basin	basin	tabəŋ	basin	lutoŋ
ค่างคาว	flying fox	kalwan	kalwan	kalwan	palik	kluwe
แม่ไก่						
ค่างคาว	fruit bat	palik	palik	palik	palik	klawa
หนู						
คาบ	to hold in the mouth	camam	yaŋaŋ	katɛp	ciyaŋ	gɔhɔŋ
คำราม	to growl	hɛhi	pimpan	kɔlhil	krakkrək	higeɛ
คิ้ว	eyebrow	caŋcɛŋ	sɔkɛt	canciŋ ɛt	pate?	kinin
คุณ (ส.)	you	bɔ?	bɔ?	pay	mɔh	bɛmɔ
คุ้นเคย, สนิทสนม	to be familiar	bɛsa?	bɛsa?	budu?	yani?	yinɔ?

²Presbytis melalophos³Presbytis cristus

Thai	English	Kansiw	Tea-de	Yahay	Tean-ean	Malay Narathiwat
คู้ย, ตะกาย ⁴	to scratch (at), dig up	kac	kac	kac	kac	kaca
คู๋ (จำนวนสอง)	a pair of	gu?	gu?	duwa?	banlan	gu
เค็ม	salty	gəgɛŋ	maseŋ	masiŋ	ga?ɛŋ	maseŋ
เครื่องหมาย	mark, sign	tana?	tana?	tana?	cikɛ?	tano?
เคาะ	to knock	kə?kə?	kəs	takeh	gəh	kato?
เคี้ยว	to boil down	huli?	haru?	kareh	pəh	gaho
เคี้ยว	to chew	ŋəpŋap	ŋəpŋap	gey	haw	maməh
แคบ	narrow	sampit	sampit	simpet	khɛp	səpe?
โค้ง	to bend as in making a curved knife	klucew	klucew	kanapaw	kucew	ləkə?
โคน (ต้นไม้)	base of a tree, tree trunk	tom	tom	tom	tom	humi
โค่น	to cut down	tabaŋ	cəh	cəh	tabaŋ	təbe
ใคร	who	tom	tom	tom	?iləw	piyə
โคล	dirt on person	tək?ək	daki?	dagi?	tak?ək	dakhi
งอก	to grow, to sprout	talən	kanəh	camah	kanəh	tumoh
งอม (หมา) จับ	over ripe to bite (like a dog)	ŋəm yamah	labuy yahəp	?iyəŋ yahəp	tasek kap	ləbu gəŋəŋ
งาช้าง	tusk	kadiŋ	kadiŋ	kadiŋ	baləŋ	gaden
ง่ามไม้	fork of tree, branch	cabaŋ	cabaŋ	cabaŋ	cabaŋ	cabɛ
งู	snake	?ikəp	?ikəp	tayu?	yakəp	?ula
งูจงอาง	king cobra	hali?e?	hali?e?	həli?	bunla	sələ
งูเห่า	python	talen	talen	talon	talen	sawə
เงาะ (ผลไม้)	rambutan (fruit)	taŋoy	taŋoy	taŋoy	habon	mə?te
เงียบ	quiet	sapap	sapap	səŋər	sapat	səpa?
โง่	stupid	bədo?	bədo?	bədo?	kamlə?	bədo
จบ	the end	yak	yak	səc	yak	sudəh
จม	to sink	com	kareŋ	kareŋ	?amkil	sələ
จมูก	nose	məh	məh	məh	məh	hidəŋ
จระเข้	crocodile	buya?	bayəh	buya?	buya?	bəyə
จริง	true	təhət	təhət	sunəh	nakil	sunəh
จอมปลวก	termite hill	miŋ	pusu?	pusu?	miŋ	?ana
จะ	will, shall	ma	ma	ma	gəy	nə?
จาก (มุงหลังคา)	palm leaf for thatching, attap	hatɛp	hatɛp	hapəy	hatɛp	?ata?
จาม	to sneeze	kɛhɛs	bəsijŋ	bəsijŋ	?acɛs	wəsəŋ

⁴ตะกาย can be used with an animal?

Thai	English	Kansiw	Tea-de	Yahay	Tean-ean	Malay Narathiwat
จิก, จก ⁵	to peck, to nose-dive, to pinch/swipe	coh	coh	cɔh	coh	patuʔ
จิ้งเหลน	skink ⁶	manɔŋ	manɔŋ	manɔŋ	mandɔŋ	gagon
จุดไฟ	to ignite	tɔt	tɔt	kitet	tɔt	piŋaʔ
จูบ, ดม	to kiss, to smell	ʔɔŋ	ʔɔŋ	ʔɔŋ	ʔɔŋ	siyɔŋ
เจ็บปวด	pain	papas	papas	patis	kən	saket
ฉัน,	I, me	yɛʔ	yɛʔ	yɛʔ	ʔiŋ	sayə
ข้าพเจ้า						
จึก	to tear	cak	cak	koyak	sika	sɔyɔʔ
ชน	to collide with, strike, bump against, fight, pit (against another)	tiʔ	tapoh	blagaʔ	yɔn	tapoh
ชวน	to invite	ʔayaʔ	hiweʔ	ʔayaʔ	pahay	ʔayɔʔ
ช่อ, พวง	bunch, cluster	tankey	tankey	tankey	phuan	kutun
ชอบ	to like	khanaʔ	kaseh	kamnen	baʔet	khənɛ
ชะเง้อ	to crane (the neck to see)	yələh	yələh	yəŋɔʔ	danɔŋ	yiŋɔʔ
ชะโงก	to stick out, to lean and look	yəpyɔp	yəpyɔp	yəŋɔʔ	piwɛ	yiŋɔʔ
ชะนี	gibbon	tawɔh	mawaʔ	mawɛʔ	tawɔh	mawɔ
ชัดเจน	clear	traŋ	təŋtuʔ	panadɔŋ	baʔet	tigɛ
ชัน (น.)	resin	tayəŋ	tayəŋ	gun	tana	dama
ชัน (คุณ.)	steep	cabaʔ	cabaʔ	nayɔh	panta	tiŋŋi
ช้า	slow	lamɛt	lamɛt	cɛtih	kaʔɔʔ	lamaʔ
ช้าง	elephant	gayah	gayah	ʔantoʔ	gayah	gayɔh
ชายหนุ่ม	young man	kayayih	kayayih	krayih	kayih	yatɛ
เช็ด	to clean	susut	sapuh	pəs	chɛt	sapoh
เช้า	morning	pagiʔ	pagiʔ	hanɔp	cahey	pagi
เชือก	rope	taliʔ	taliʔ	ʔaway	ʔawey	tali
เชื่อง	domesticated	yinaʔ	bɛsaʔ	buduʔ	paney	pana
ใช่, จริง	that's right	tɛhɛt	tɛhɛt	batol	hɛ	yɔ
ซ่อน	to conceal	ʔɔtʔɔt	ʔɔtʔɔt	pidol	pɔn	nusuʔ
(ตัว)	(oneself)					
ซ่อน	to conceal	pidol	pidol	pidol	silɔ	susuʔ
(สิ่งของ)	(something)					
ซ้อน	to overlap	susol	susol	tamon	pibaʔ	susɔŋ
ซีด	pale	pucat	ʔucat	pucat	yakis	pucaʔ
ซุกซน	naughty	lɔnbun	lɔnbun	lɔnbun	payə	buwah
ไฉ้ (ขน)	to preen	sise	sise	sikat	tɛŋ	glibah

⁵Both of the Thai words mean quite the same thing⁶Scincidae spp., including “supple skinks” (*Lygosoma muculatum*)

Thai	English	Kansiw	Tea-de	Yahay	Tean-ean	Malay Narathiwat
ดก	prolific, fruitful	labɛt	ləbat	labɛt	bɛm	ləbaʔ
ดวงจันทร์	moon	kaceʔ	bulan	bulan	kaceʔ	bule
ดวงอาทิตย์	sun	mɛt katoʔ	mɛt katoʔ	kitkatoʔ	mɛt katoʔ	matɔ hari
ด่วน, รีบ	to hurry up	pantɛs	capat	krɛs	pantɛs	cəpaʔ
ดอกไม้	flower	həpuan	həpɔŋ	bakaw	hapɔŋ	bunɔ
ด้าน, ทาง	side	daʔ	peʔ	daʔ	daʔ	ʔaleʔ
ดาว	star	bintɛŋ	bintɛŋ	bintɛŋ	kias	bite
ดับ (ไฟ)	to extinguish (fire)	pilit	pilit	plit	hɔʔɲup	mapoh
ดำ	black	bəŋɔc	bəŋɔc	kəwec	hanjap	hite
ดำน้ำ	to dive	samləm	samləm	sələm	briay	ɲilɛ
ดิน	soil, ground	tiʔeʔ	kaliʔet	teʔ	tiʔeʔ	tanɔh
ดิบ	unripe	bəyaʔ ma	ʔanɲas	mantah	kadaw	toʔ masoʔ
(ผลไม้)	(of fruit)	tasek				
ดิบ	uncooked	ʔanɲas	ʔanɲas	mɛt palɛs	ʔanɲas	toʔ masoʔ
(อาหาร)	(of food)					
ดี	good, well	bəʔət	bəʔət	bətʔet	baʔet	mələʔ
ดึก	late at night	hil	hil	herkit	tadik	malɛ
ดึง	to pull	kiŋ	senɲɔh	keŋ	kiŋ	siŋɔh
ดื่ม	to drink	buʔ	hət	ʔɛm	buʔ	minum
ดื้อ	obstinate	dəgel	babel	dəgel	gabaʔ	digel
ดุร้าย	fierce	mankec	bənlək	bɛŋkeŋ	gabaʔ	bɛkeŋ
เด็ก	child	ʔanɛk	ʔanɛk	ken	wɔŋ	budoʔ
เดือนเพ็ญ	full moon	kaceʔ	kaceʔ	pəɲama	kaceʔ	pənamɔ
	panama	panama			phen	
เดือนมืด	dark (waning) moon	kaceʔ	kaceʔ	hərkit	kaceʔ	gilaʔ bulɛ
		hɛkɔt	hɛmɔy		hanjap	
เดือนหงาย	bright (waxing) moon	kaceʔ	kaceʔ	panadɛŋ	kaceʔ	cigoh
		cəhey	pahit		payɛw	
แดง	red	tɔhɔŋ	tɔhɔŋ	tahɔŋ	bakiac	merah
ต้นไม้	tree	ʔihuʔ	yəhuʔ	yəhuʔ	yahuʔ	pɔhɔŋ kayu
ต้ม	to boil	tɔm	ʔɛbus	rabus	pitɔm	gibuh
ตรง	straight	batol	batol	bətol	palɛŋ	bəto
ตลาด	market	kaday	kaday	kaday	lat	kida
ตลิ่ง	banks of a river	tabiŋ	tabiŋ	tabɛŋ	nada	tabiŋ
ต่อ	wasp	ʔɛŋ	ʔɛŋ	ʔəŋ	tabɔn	buwe
(แมลง)						
ต่อย	to sting	kap	kap	kap	kap	siŋaʔ
(ด้วย เหล็กไน)	(like a bee)					
ตะกวด	monitor lizard	bap	bap	bap	bap	giyɛ
ตะเกียง	lamp	plita	plitaʔ	plitɔ	kiaŋ	plitɔ

Thai	English	Kansiw	Tea-de	Yahay	Tean-ean	Malay Narathiwat
ตะโกน	to shout	kaloy	kul	kul	kul	paŋe
ตะขาบ	centipede	kaʔiap	keʔep	kaʔep	kaʔiap	lipɛ
ตะคริว	cramp	mantɛn	mantɛn	səŋtiŋ	həkkən	subɛ
ตะปบ	to pounce on	takhɔp	tiket	lamon	cɛp	tikɛ
ตะพานน้ำ	snapping turtle	pawis	labiʔ	labiʔ	pawis	labi
ตั๊กแตน	grasshopper	blalaŋ	blalaŋ	blalaŋ	tukten	blalɛ
ตั้งครรภ์	to conceive	kayot	kayot	makɔʔ	mabɛ	ŋanon
ตัด	to cut	kec	kec	katəm	katəm	khigaʔ
ตับ	liver	yos	yos	ros	roy	hati
(อวัยวะ) ตัว,	body	ʔisiʔ	ʔisiʔ	baden	ʔisiʔ	tuboh
ร่างกาย						
ตัวนิ่ม	pangolin	mantɛy	mantɛy	mantɛy	mantɛy	gilin
ตัวปลวก	white ant	cawaw	cawaw	klacɛk	cawaw	ʔanoʔ ʔana
ตัวผู้	male	bankaʔ	bankaʔ	tamkal	tamkal	bapɔʔ
ตัวเมีย	female	koŋ	koŋ	bəʔ	koŋ	ʔibu
ตา	eye	met	met	mit	met	matɔ
(อวัยวะ)						
ตาตุ่ม	anklebone	tumit	tumit	tumit	dadul	tumiʔ
ตาไม้	tree node	kaset	kaltɔʔ	katut	met	matɔ
ตาม	to follow	ʔikot	coŋ	hay	pitam	tugoʔ
ตาย	dead, to die	kabis	kabis	kabis	sɔʔ	mati
ตำ, โขลก	to pound	soh	soh	təʔ	soh	tumoʔ
ตื้น, เตี้ย,	low, shallow	katiʔeʔ	kateʔ	kateʔ	katiʔeʔ	ginoh
ตื้น						
ติด	to stick	tabet	tabet	ləkɛt	tit	ləkaʔ
ตี	to hit	kɔs	kɔs	tabɔh	gɔh	katɔʔ
ตื่น	to wake up	pih	pih	briwis	pih	banu
ตุ๊กแก	gecko	cakʔek	təkke	kərut	tunkeʔ	tɔʔkɛ
ตุ้มหู	earring	kanləŋ	kanləŋ	subaŋ	thoŋhu	subɛ
เต้นรำ	dance	keyɛ	keyɛ	kənsiŋ	katləc	yɔgɛʔ
เต่า	tortoise	ʔawaʔ	ʔawaʔ	ʔaweʔ	ʔawaʔ	kugɔ
เตียน	clear, bare, level, removed, smooth	pahit	pahit	panaden	padiŋ	cigɔh
แตก	to break	bakah	bakah	picah	bakah	picɔh
เหงื่อแตก	to sweat	plɛf	pluʔ	tarbet	ʔabuc	kiciʔ
แตงกวา	cucumber	timun	timun	timun	timun	timun
แตน	hornet	hamic	hamic	rəyaw	hamit	piŋaʔ
โต	big	tabəʔ	tabəʔ	bew	ʔayhaw	bəsa
ใต้	under	kəyɔm	kəyɔm	kəyɔm	kayɔm	bɔwɔh
ถม	to fill	biyum	biyum	kamus	lop	kamuh
ถ่ม	to spit	bec	bec	katof	bic	ludɔh
(น้ำลาย)						
ถอด	to undress	ʔoy	ʔoy	ʔoy	roh	picah
(เสื้อผ้า)						

Thai	English	Kansiw	Tea-de	Yahay	Tean-ean	Malay Narathiwat
ถอน (หญ้า)	to pick	talək	talək	sənyəh	talək	cabu?
ถอยหลัง	to move backwards	kətkit	kətkit	yon	cace	huno
ถัง	bucket	tiŋ	blədi?	teŋ	thuŋ	blədi
ถั่ว	beans	kacaŋ	kacaŋ	kacaŋ	thua	kace
ถ่าน	charcoal	hahəŋ	hahəŋ	ʔəhəŋ	dagəŋ	hage
ถาม	to ask	pakə?	pakə?	tapə?	pakə?	tapə
ถ้ำ	cave	namdim	guha?	ʔampəŋ	guha?	guwə
ถือ	to carry	yəy	yəy	yəy	yəy	pige
ถูก (ตอบ, ยิง)	right	ʔap	ʔap	loka?	ʔambap	khinə
ทรวงอก	chest, breast	ʔahik	ʔahik	dada?	bahu?	dadə
ทราย	sand	pasi	pasel	pantey	pasi	pase
ทอ, สาน	to weave	bia	bənis	teŋ	tiŋ	yaleŋ
ท้อง	stomach	cəŋ	cəŋ	ʔɛc	cəŋ	pərot
ท้องฟ้า	sky	mət kato?	mət kato?	kato?	mət kato?	lanjə?
ท้องร่วง	diarrhea	pəyu?	pancɛ	ciret	maca	sage? pigo?
ทะลุ, รั่ว	to bore through, to leak	pəhəŋ	ləf	ləf	hək	timuh
ทะลาย (หมาก)	bunch (of areca nuts)	tanən	tanən	tanən	lay	tanɛ
ทั้งหมด	all	sənmua?	sənmua?	kəm	bethanphe	sumə
ทัน	in time	dan	dan	krəs	pakoh	dɛ
ทับ (ก.)	to overlay, overlap	tineh	tineh	tineh	heŋ	tine
ทัพพี	ladle	ʔawək	ʔawək	sodɛ?	kawak	sodɛ?
ทารก	infant	ləmpək	ləmpək	kən ʔayo?	basi?əh	baji
தாக	leech	ʔis	ʔis	laway	ʔis	paca?
ทางเดิน	footpath	ha	hal	pəlhəŋ	ha	yalɛ
ทำ	to do	di?	di?	de?	di?	buwa?
ทุเรียน	durian	panik	panik	kamə?	bapcəŋ	diyɛ
เท, ริน	to pour (water)	səh	səh	hawan	səh	cuwəh
เท้า	foot	can	can	can	can	kaki
เทียน	candle	dian	dian	səc	thian	lileŋ
แทะ	to nibble	ləs	ləs	kap	ləs	kate?
นม	bosom, breast milk, breast- shaped object	ʔam	ʔam	ʔɛm	nam	kəpɛ?
น้อง	calf	lanət	lanət	lanət	lanət	bətih
น้อง	younger brother, younger sister	bɛ	bɛ	bɛr	bɛ	ʔade?

Thai	English	Kansiw	Tea-de	Yahay	Tean-ean	Malay Narathiwat
นอน	to sleep	ʔeŋ	tek	tek	tiak	tido
นั่ง	to sit down	ŋok	ŋok	ŋok	ŋok	dudoʔ
นางอาย	slow loris	tawɔhdɔn	tawɔhdɔn	tampil	dɔn	gigɔ dugu
น้ำ	water	batew	batew	tɔm	batew	ʔay
น้ำดี	bile	kamit	kamit	kamit	kamit	mədu
น้ำตาล	sugar	gula	saka	gulo	namphin	gulo
น้ำเต้า	gourd	labuʔ	labuʔ	plinjʔ	lawat	labu
น้ำพริก	prawn sauce	samel	samal	ladaʔ	ladaʔ	sama
น้ำมันพืช	vegetable oil	mijaʔ	mijaʔ	mɛŋɛʔ	hapiat	mijaʔ
น้ำลาย	saliva	ləhiaŋ	lanhəŋ	lahen	ʔiŋa	ʔay liyo
นิ่ง	still	sanpaʔ	sanap	səŋɔl	sanat	sipaʔ
นิ้ว	finger	yagi	cas	yariʔ	ŋes	yagi
นี้, นี้	this	ʔih	teh	katah	ʔen	nih
เน่า	to decay	sɔʔ	sɔʔ	ʔansɔʔ	kamay	bugoʔ
โนน, โน้น	there, over there	ʔun	ʔun	taniʔ	ʔun	nuŋ
โน้ม (กิ่งไม้)	to bend (a twig), to stoop	wəŋ	tahik	hawiʔ	klibəŋ	pahoʔ
บน	on	kɛpiŋ	kɛpiŋ	karpin	papiŋ	ʔatah
บ่ม	to ripen	payam	prim	prim	bom	piɣe
บวม	to swell	kamɛŋ	kamaŋ	kamaŋ	katut	bəkɔʔ
บอก	to tell	pɛnah	pəŋsɛŋ	cɔl	biyoh	gɔyaʔ
(ตา) บอด	blind	hɔl	cit	pat	ŋawɛt	butɔ
บัง	to hide	kitiŋ	kitiŋ	pidol	kipit	tɛbɛŋ
บ่า (น.)	shoulder	klapɛh	wɔl	klapɔh	hoh	bahu
บ้า	mad	ŋaw	ŋaw	ŋew	ŋal	gilo
บาง	thin	hɛtɛ	nipis	hatɔl	hate	nipis
บ้าง	flying squirrel	kayoʔ	kayoʔ	kayiʔ	kayoʔ	kubəŋ
บ้าน	house	dəŋ	bəŋ	hapɛʔ	saʔok	gumɔh
บาป	bad, evil misdeed	bəyəm	bəyəm	braʔ bətʔet	hɛʔ	waʔdɔsɔ
บ่าย (เวลา)	afternoon	pataŋ	pataŋ	brəy	ʔamduy	pətɛ
บิด (ก.)	to twist	pules	pules	pulas	tujɛt	pulah
บูด	sour, rotten	pɛʔat	pɛʔat	puʔus	but	pasi
เบา	light	pasɛw	pasɛw	hatɔp	pasɛw	gɛʔɛ
แบก	to carry on shoulder	tikoŋ	kɛm	kɛm	cakoŋ	piko
แบน	flat	kapeʔ	kapeʔ	yapit	kapeʔ	kapeʔ
ใบไม้	leaf	haliʔ	haliʔ	haliʔ	haliʔ	dahun kayu
ประตู	gate, door	pintuʔ	pintuʔ	pintuʔ	pintuʔ	pitu
ปลา	fish	bakyak	ʔikan	tiŋis	ʔikan	ʔikɛ
ปลาดุก	catfish	khəli	khəliʔ	limat	ʔikan pladuk	khəli
ปลาไหล	eel	linuŋ	balot	blot	linluŋ	bəloʔ
ปลูก	to plant	tanɛm	tanɛm	tanɛm	pitam	tanɛ

Thai	English	Kansiw	Tea-de	Yahay	Tean-ean	Malay Narathiwat
ปักไม้	to stick, stab, pierce	səŋ	cək	yaliŋ	səŋ	tike
ปั้น	to squeeze (e.g. clay), to mold	lam	lam	lam	yet	kipa
ปา	to throw	cek	baləŋ	bədal	hambat	pəkəŋ
ป่า	forest	kahəp	kahəp	bahəp	kahəp	hute
ปาก	mouth	haŋ	haŋ	heŋ	haŋ	muloʔ
ปีก	wing	sayap	sayap	sayap	paʔec	sayaʔ
ปืน	gun	panəc	baden	bədel	badial	bəde
ปู (น.)	crab	kaptam	ʔaw	kantəm	kaptam	kite
ปู่, ตา	grandfather	taʔ	taʔ	taʔ	ʔeytaʔ	toʔche
เป็ด	duck	ʔitik	ʔitik	ʔiteʔ	ʔitik	ʔiteʔ
เปรี้ยว	sour	pacas	masəm	masəm	pacus	mase
เปล	cradle, hammock	ʔananoy	ʔanoy	yoŋ	ple	no
เปียก	wet	pacuʔ	pacaʔ	paceʔ	paceʔ	basəh
ไป	to go	cip/bah	wa	cip	bah	gi
ผม	hair	səkkuy	səkkuy	səkkuy	sukkuŋ	gamoʔ
ผลไม้	fruit	kabəʔ	kabəʔ	kaməʔ	kabəʔ	buah
ผ่า	to split lengthwise	pək	pək	bəlah	pək	biləh
ผิด	wrong	lec	lec	salah	patik	saləh
ผี	ghost	sarəʔ	sarəʔ	sarəʔ	kaməc	hatu
ผีเสื้อ	butterfly	wak	tawak	tawək	wak	glamo
ผึ้ง	bees	padaw	padaw	ləwey	kala	buwe
ผุ	to rot, decay	hampuk	hampuk	hampuk	phuk	pəhu
ผูก	to tie	ʔiket	ʔiket	ʔiket	ʔiket	ʔikaʔ
เผ็ด	spicy	padəs	padəs	padih	padis	pədah
โผล่	to emerge	timol	timol	bleŋ	caŋləŋ	timo
ฝน	rain	ʔuyan	ʔuyan	lesem	ʔuyan	ʔuye
ฝนตก	(it) rains (v.)	hak	hec	hic	hec	tugəŋ
ฝรั่ง (ผลไม้)	guava	yamuʔ	yamuʔ	yamuʔ	chomphu	yamu
ฝัน	to dream	ʔipaʔ	ʔipaʔ	linyey	ʔampaʔ	mipi
ฝี	boil (n), abscess	bisol	bisol	bisol	khwi	biso
ฝุ่น	dust	haboʔ	haboʔ	haboʔ	buf	haboʔ
พ่น (ควันบุหรี่)	to blow out (cigarette smoke)	hamus	hamus	pəc	tef	simo
พ่น (น้ำ)	to blow (water in spray)	samu	samu	samur	paliʔ	timu
พบ	to meet	paliʔ	tamuʔ	lamah	paliʔ	timu
พยาธิ	parasite	canciŋ	canciŋ	caciŋ	kamas	caciŋ
พรม (น้ำ)	to spray	praʔpraʔ	praʔpraʔ	səwal	praʔ	yətiʔ

Thai	English	Kansiw	Tea-de	Yahay	Tean-ean	Malay Narathiwat
พระภิกษุ	Buddhist monk	sami?	to?ca	toy	phra?	to?ca
พรุ่งนี้	tomorrow	kato?	kato?	haden	nal	?eso?
พลัดตก	to fall down	katoh	katoh	?ores	yampih	yatoh
พลิก	to turn	bile?	bale?	bərilɛ?	bi?il	bale?
พ่อ	father	?ey	?ey	?ey	?ey	?ayoh
(ลม) พัด	to blow (fire)	pət	pət	pət	patpət	wanɨŋ
พับ	to fold	lipət	lipət	lipət	phas	lipa?
พายุ	storm	tayum	tayum	dərin	phayo?	libot
พิง	to rest on, to rest against, to lean on	sane	sane	?adil	piyaŋ	jana
พิษ	poison	bisa?	bisa?	bisa?	phit	biso
พี่	elder brother, elder sister	to?	to?	pɛ?	to?	kako?
พุ่มไม้	bush	hɛlbil	həlbil	rabun	katut	gimoŋ
พูด	to speak	səmaŋ	kiŋliŋ	səmaŋ	biyoh	kɛɛɛ?
แพ้	to lose (of games)	kalah	kalah	kalah	?amlew	kaloh
แพะ	goat	gameŋ	kameŋ	kameŋ	phɛ?	kameŋ
โปกหัว	to wrap around the head (like a turban)	bulaŋ	bulaŋ	bolaŋ	cakuy	bəle?
โพล้เพล้	twilight, dusk	muŋmiŋ hahi?	pataŋ	hərkit	liduy hari	pətaŋ
ฟัน (น.)	teeth	ɲus	ɲus	heŋ	lampiŋ	gigi
ฟ้าร้อง	thunder	kahey	kahey	karey	ka?ey	gugoh
ฟ้าแลบ	lightning	kilat	kilat	kilat	kilat	kilat
ฟุ้ง	to spread	sokw?	habo?	habu?	ɲof	habo?
ไฟฉาย	flashlight	lamphu	lamphu	lamphu	khwaychay	plito pɛɛɛ?
ภูเขา	mountain	caba?	caba?	caba?	batu?	buke?
มด	ant	ləs	ləs	bet	ləs	sumu?
มวน	to roll	kuloŋ	kuloŋ	məl	hile	balo?
(ยาสูบ)	(tobacco)					
ม้วน	to roll	kuloŋ	guloŋ	guloŋ	gale	guloŋ
(เสื่อ)	(mat)					
มะนาว	lemon	?asɛm	?asɛm	?asam	loknew	?asɛ lima
มะพร้าว	coconut	tun	ɲəl	ɲər	tun	ɲo
มัน (ส.)	it	?u?	?u?	ton	?u?	diyɔ
มา	to come	doh	doh	ba?oh	doy	magi
มาก	many, much	bɛm	bɛm	blasa?	bɛm	bapɔ?
มี	to have	we?	we?	we?	le	?ado
มีด	knife	hac	manɛt	wɛŋ	manɛt	pisa
มือ	hand	cas	cas	ci?as	cas	taŋɛ

Thai	English	Kansiw	Tea-de	Yahay	Tean-ean	Malay Narathiwat
เมล็ด, เมล็ด	seed	mɛt	mɛt	mit	mɛt	bute
เมีย	wife	badɔn	kəneh	kəneh	badɔn	biniŋ
เมื่อย	to be weary, tired	gəsek	gəsek	ləteh	lakcɔk	ləŋɔh
แม่	mother	naʔ	naʔ	bəʔ	naʔ	mɛʔ
แมงป่อง	scorpion	yamaŋkaʔ	yamaŋkaʔ	yəwɛŋ	maŋkaʔ	kətɛ dagaʔ
แมลง	insect	koŋ	koŋ	koŋ	koŋ	buwɛ
แมลงปอ	dragonfly	tanɔŋ	tanɔŋ	tanɔŋ	baŋkaʔ	tuyuʔ
แมลงวัน	housefly	yɛy	yɛy	yɛy	yɛy	lalaʔ
แมลงสาบ	cockroach	nanɔŋ	nanɔŋ	nanɔŋ	mɛŋpɛʔ	lipah
แมว	cat	kuciŋ	mɛw	kuceŋ	mɛw	kuciŋ
ไม่	no, not	beyaʔ	bəyaʔ	braʔ	həc	dəʔ
ไม่รู้	unknown	coh	yaleʔ	coh	ʔacoh	təʔ tahu
ไม้พิน	firewood	putɔŋ ʔɔs	puntɔŋ ʔɔs	ʔɔs	ʔɔs	kayu ʔapi
ยักษ์	giant	bataʔ	bataʔ	bataʔ	hamlec	gasi
ย่า, ยาย	grandmother	yaʔ	yaʔ	yaʔ	naʔyaʔ	toʔchɛ
ยากจน	poor, difficult/hard	hal	payah	kɔsɔŋ	bɔlap	səsoʔ
ย่าง, ปิ้ง	to toast	paŋaŋ	paŋaŋ	paŋaŋ	pagaŋ	paŋɛ
ยาว	long	bətuc	bətuc	batec	hataik	paŋɛ
ยืน	stand up	hanyaŋ	hanyaŋ	hanyaŋ	hanyaŋ	digi
ยุง	mosquito	sabeŋ	ʔagas	ʔagas	paŋit	paŋaʔ
เย็น	cold	həŋɛc	həŋɛc	səyuʔ	haŋɛc	səyoʔ
โยน	to throw	dak	huwit	hɔk	habat	ləpa
รก (คน, สัตว์)	placenta	sɔm	sɔm	sɔm	sɔm	muniŋ
รวย	rich	kayaʔ	kayaʔ	kayaʔ	le	kayo
รอ, คอย	to wait	ʔantey	ʔantey	tadoʔ	khraw	nati
ร้องไห้	to cry	yim	yim	yim	yim	tiyoʔ
ร้อน	hot	padih	bakɛt	bəkət	bakɛt	panah
รักแร้	armpit	ladaʔ	ladaʔ	ladaʔ	ladaʔ	buwɔh tiyoʔ
ริมฝีปาก	lips	tanit	tanit	tanit	tanit	bibi
รุ้งกินน้ำ	rainbow	ʔikɔp timol	ʔikɔp hot batew	tayuʔ	layɛ	ganuŋ
รู, โพรง	hole	hanɛŋ	hanɛŋ	ʔampɔŋ	hanɛŋ	lubɛ
รู้	to know	hayəp	hərəp	ʔatʔet	haʔəp	tahu
ไร่, สวน	field, garden	humaʔ	humaʔ	salay	humaʔ	humɔ
ลง	to descend	sa	sa	kis	sa	tugɔŋ
ลม	wind	bɛwaʔ	bɛwaʔ	daren	bɛwaʔ	ʔaŋiŋ
ลำไส้	intestines	ʔecpiat	ʔecwɛc	ʔeccəŋ	ɲɛc	pigoʔ mudɔ
ลิงเสน	stump-tailed monkey	bawac	bawac	bawac	yoc	bigoʔ

Thai	English	Kansiw	Tea-de	Yahay	Tean-ean	Malay Narathiwat
ลิงแสม	crab-eating monkey	daʔɔŋ	daʔɔŋ	daʔɔŋ	tayok	khigɔ
ลึก, สูง	deep, tall	manyəʔ	manyəʔ	manyəʔ	tawel	dalɛ tiŋi
ลืม, เผลอ	to forget	lupaʔ	lupaʔ	karip	lupaʔ	lupɔ
ลูก	son, daughter	wɔŋ	wɔŋ	wɔŋ	wɔŋ	ʔanoʔ
เลี้ยงผา	serow ⁷	kiʔeh	kameŋ	his	kiʔeh	kameŋ
เลือด	blood	mihim	ŋap	kuron	mahim	tugon
เลื้อย	to creep, to crawl	lə	lə	darah	lə	dagɔh
ไล่ (สัตว์)	to drive out, to chase away	pəyuh	hamɛt	ʔuwən	paʔuh	fuyo
วันนี้	today	hahiʔ ʔih	hamat	hahit	paʔuh	hamaʔ
วัยรุ่น	teenager	hahiʔ ʔih	hahiʔ teh	sampay	katoʔ	hagi niŋ
ว่ายน้ำ	to swim	kihyih	kihyih	buyaŋ	tɔtah	wɛrun
วิ่ง	to run	kəcwac	kəcwac	kecwac	bəw	bine
เวลา	time	paŋ	yəlʔəl	yelɔy	bas	huŋa
ศอก	elbow	payam	payam	ʔaden	katoʔ	masɔ
สกปรก	dirty	kaŋɔŋ	kaŋɔŋ	kaŋɔŋ	kaŋɔŋ	siku
สงสาร	to pity	kamah	caʔəm	yaʔəm	bratik	chima
สมอง	brain	kasian	kasian	sakian	kasih	siyɛ
สอง	two	lakiam	ləkɛm	ləkɛm	lakiam	ʔɔtɔʔ
สะดวก	(easy and)	biye	duwaʔ	duwaʔ	kamam	duwɔ
สบาย	comfortable	sanaŋ	sanaŋ	sanɛŋ	baʔɛt	sane
สะดือ	navel	lus	puset	dut	dut	pusaʔ
สะตอ	Parkia speciosa	hantaw	hantaw	hantaw	hantaw	pɛta
สะพาน	bridge	gɔtaʔ	gitaʔ	titi	taphan	gitɔʔ
สั้น	short	canhɛt	canhɛt	canhɔt	kuduaŋ	panɔʔ
สับ	to mince	caŋcɛŋ	ciŋcɛŋ	cəh	cah	cice
สับปะรด	pineapple	lanɛs	lanas	lanɛs	yanat	lanah
สาม	three	tigaʔ	tigaʔ	tigaʔ	ʔawa	tigɔ
สำลัก	to choke	talhik	talaŋkɛk	tənalhik	kahik	yiliʔ
สูบ (บุหรี่)	to smoke (cigarette)	yɔt	yɔt	yɔt	yɔt	ʔisaʔ rɔkoʔ
เสาบ้าน	post	tihɛŋ	tihɛŋ	tiyaŋ	kasaw	tiyɛ
เสียง	voice, sound	kaliŋ	kaliŋ	kaleŋ	kaliŋ	sɔgɔ
เสือโคร่ง	tiger	ʔɔŋ	ʔɔŋ	ʔap	ʔiaw	rima
เสื่อ	mat	nis	nis	nis	nis	tika
ไส้เดือน	worm	canciŋ	canciŋ	caciŋ	galaŋ	caciŋ
หงาย	to lie facing upwards	bliŋʔaŋ	bliŋʔaŋ	tiwik	balay	nite
หญ้า	grass	lumpuat	rumpu	rumpu	ŋa	rumpu

⁷Capricornis sumatraensis

Thai	English	Kansiw	Tea-de	Yahay	Tean-ean	Malay Narathiwat
หญิงสาว	unmarried girl	kayadah	kayadah	baləh	kadah	ʔanoʔ dago
หด	to retract	sət	sət	sərɔp	talək	khiloʔ
หนัก	heavy	hanyut	hanyut	hənyut	hanyut	biga
หนา	thick	kalpih	tabal	tabel	kapih	təba
หน้าผา	cliff	canla	ʔampe	nəskes	panta	gunuŋ
หน้าผาก	forehead	was	patiʔ	patiʔ	patiʔ	dahi
หนาม	thorn	ʔiliʔ	yəliʔ	yəleʔ	talat	dugi
หนึ่ง	one	nay	nay	nəy	nay	satu
หมวก	hat	sabok	tɔpi	sukoʔ	muak	tɔpi
หมอ	doctor	bɔmɔ	bɔmɔ	dɔkɔ	mɔ	bɔmɔ
หม้อ	pot	kaʔel	kaʔel	prəyuʔ	kaʔel	puyoʔ
หมอก, เมฆ	fog, cloud	ʔal	ʔal	kuwec	ʔal	kaboʔ
หมา	dog	ʔeʔ	ʔeʔ	ʔɔt	ʔeʔ	hapiŋ
หมาก	betel nut	pinaŋ	pinaŋ	pinəŋ	pinaŋ	pinɛ
หมี	bear	kawap	kawap	kawip	kawap	bəwɛ
หมุน	to turn, rotate	pusiŋ	pusiŋ	walwil	wawɛ	pusiŋ
หมู	pig	gaw	gaw	gaw	gaw	babi
หยด, ย่อย	to drop, droop	kəktek	krəktek	caʔəʔ	katek	titeʔ
หลวม	loose	ʔɛybuy	lɔŋŋal	lɔŋŋa	kuhɛw	lɔŋŋa
หลาน	nephew, niece	cucɔʔ	cucɔʔ	kancɔʔ	lan	cucu
หลีกเลี่ยง	to step aside, evade	simpaŋ	simpaŋ	ʔaləc	lek	sipɛ
หอก	spear	laməŋ	ʔat	yer	ʔat	laməŋ
หอย	shells, snail	sipot	sipot	siput	yac	sipuʔ
หัก	to break	palek	palek	plek	palek	patɔh
หัว	head	kuy	kuy	kuy	kuy	palɔ
หัวใจ	heart	kalaŋɛs	kalaŋɛs	kalaŋis	kalaŋɛs	hati
หัวเผือก	taro	kladiʔ	kladiʔ	gaŋ	bɔn	kladi
หัวเราะ	to laugh	sukaʔ	sukaʔ	sukaʔ	pikluk	suko
หา	to search	kawɛ	lawəʔ	laʔwəʔ	sawɛ	chagi
หาง (สัตว์)	tail	hatiʔ	hətət	hatiʔ	hatiʔ	ʔɛkɔ
หาบ	to carry on one's shoulder	kane	kane	kanəl	kane	kana
หิ่งห้อย	firefly	kətłət	kətłət	kətłət	kalət	kuleŋ
หิน	stone	batuʔ	batuʔ	batuʔ	batuʔ	batu
หู	ear	ʔanteŋ	ʔanteŋ	ʔanteŋ	ʔanteŋ	liŋo
เหงื่อ	sweat	pɔlʔoh	pɔlʔoh	ploh	paloh	piloh
เห็ด	mushroom	tis	tis	tis	pasət	kulaʔ

Thai	English	Kansiw	Tea-de	Yahay	Tean-ean	Malay Narathiwat
เห็น	to see	nampaʔ	nampaʔ	nampaʔ	dɛŋ	napɔʔ
เหล็ก	iron	bəsiʔ	bəsiʔ	bəsiʔ	lɛk	bəsi
เหลือง	yellow	kuniŋ	kuniŋ	kɔniŋ	katəŋ	kuniŋ
เห่า	to bark	ʔaməŋ	ʔaməŋ	yahəŋ	hahəh	ɲalɔʔ
ให้	to give	ʔɛk	ʔɛk	ʔɛk	ʔɛk	buwi
อม	to keep in the mouth and suck	kapet	kamam	bəc	kamu	khime
อย่า	Don't (imperative)	kaw	kaw	daʔdeʔ	hat	yaŋɛ
อ้อย	sugar cane	tabuʔ	tabuʔ	tabuʔ	bus	təbu
อาเจียน	to vomit	kəʔ	kəʔ	kɔʔ	kəʔ	mutəh
อาบน้ำ	to take a bath	ʔilay	ʔanlay	ʔanay	kəp	mani
อิ่ม	to be full	bəhiʔ	bəhiʔ	bəhiʔ	bəhiʔ	khəŋɛ
ไอ (ก.)	cough	catoh	catoh	catoh	makyek	batoʔ

REFERENCES

- Bauer, C. 1991. "Towards Proto-Kensiw." A paper presented at 24th *International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics*, Ramkhamhaeng University, Bangkok/Chiangmai University, 7-11 October 1991.
- Benjamin, G. 1976. "Austroasiatic subgroupings and prehistory in the Malay peninsula." In Philip, N. Jenner, et al., eds., AS 1:37-99.
- Diffloth, G. 1975. "Les langues Mon-Khmer de Malaisie, classification et innovations historiques." *ASEMI VI* 6:1-19.
- King Rama the V. 1997. *The Play: Ngoh Pa*. 32nd Ed. Bangkok: Literature and History Office, the Fine Art Department & the Institute of Thai Studies, Thammasat University.
- Phaiboon Daungchan. 1984. "A phonological description of the Kansiw language." M.A. thesis, Mahidol University.
- Phaiboon Daungchan. 1986. *La Chasse Chez les Sakai en Thaïlande Meridionale*. Paris, École des Hautes Études en Sciences Sociales, Memoire pour le D.E.A.
- Phaiboon Daungchan. 1998. *Words and Sentences in the Sakai Language*. pp. 47-61. *Humanities Review*. 20 [2nd Academic Year of 1998].
- Phaiboon Daungchan. 1998. "Ngoh Pa or Sakai's Background." In Ornsara Saibua, ed., *In the Summary of the National Seminar about Sakai*. pp. 85-94, Bangkok: Literature and History Office, the Fine Arts Department.
- Phaiboon Daungchan. 1995. "Culture and language of the Sakai." A paper presented at *The Conference Cultural Changes of Ethnic in the South*, To honor Princess Kalayaniwattana on the occasion of the 72nd anniversary of her birth, Prince of Songkla University, Pattani campus, 8-9 November 1995.

- Pukachon et al. 1998. "The analysis of ethnic 'Sakai' in archeology." In Ornsara Saibua and Wattana Boonchap, ed., pp. 95-166, Bangkok: Literature and History Office, The Fine Arts Department.
- Suriya Rattanakul. 1988. *Language Varieties in Southeast Asia Section 1 Austro, Asiatic & Tibetan-Chinese*. Bangkok: Ruean Kaew Publisher.

Received: 19 May 2005

Thai and Oriental Languages Department
Faculty of Humanities
Srinakharinwirot University
THAILAND